

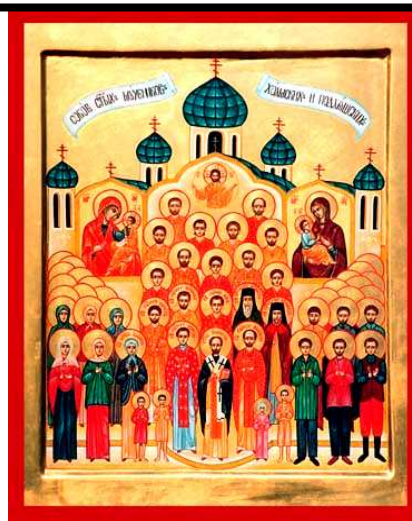
ŚWIĘTO MĘCZENNIKÓW ZIEMI CHEŁMSKIEJ I PODLASKIEJ

Tropar, hłas 8

Błogosławien jesi, Chryste Boże nasz, męczeniki ziemi chołmskija i podlaskijskija proślawiwyj, honienija żestokaja i muki tiebie radi pretierpiewszyja, i simi w stronie naszej swiatoje prawosławije utwierdiwszyja, ichże molitwami, hospodi, jedinomyslije i bratoliubije w sierdcach naszych utwierdi, miru umirenije, cerkwi utwierdzenie, i wsiem hrechow ostawienije daruja.

Kondak, hłas 4

Liubwie bożyja sojzom swiazawszesia, i krowiju muczennija ukraśiwszesia, chołmskija ziemi i podlaskijskija muczennicy swiatii żłobu czelowieczeskija nienawisti stradańmi czestnymi razruszili jeste, tiemże i wiecznuju sławu nasliedowastie. o nas molitjesia ko hospodu, darowati wsiem wieliju i bohatuju miłość'.

II PIESZA PIELGRZYMKA DO CHEŁMA

Z błogosławieństwa Jego Ekscelencji Najprzewielebniejszego Abła Arcybiskupa Lubelskiego i Chełmskiego już po raz drugi wyruszy piesza pielgrzymka z Włodawy do Chełma. Cel pielgrzymów stanowić będzie dotarcie na uroczystości ku czci Świętych Męczenników Chełmskich i Podlaskich. Pielgrzymka przechodzić będzie przez tereny dotknięte Akcją "Wisła". Poprzez miejsca gdzie sześćdziesiąt lat temu kwitło prawosławie. Dzisiaj na tych terenach pozostały znikome ślady po zburzonych świątyniach.

Trasa pielgrzymki:

1 czerwca 2007 r. (34 km)

- godz. 10:00 molebień i wymarsz z cerkwi N.M.P we Włodawie; trasa prowadzi w kierunku Woli Uhruskiej przez Ochrówek, Sobibór, Zbereże.

2 czerwca 2007 r. (31 km)

- godz. 8.00 - wymarsz z Woli Uhruskiej w kierunku Chełma przez Uhrusk, Siedliszcze, Ruda, Leśniczówka, Okszów.

- godz. 18.00 - nabożeństwo całonocnego czuwania w cerkwi św. Jana Teologa w Chełmie (ul. Sienkiewicza 1)

3 czerwca 2007 r.

-godz. 10.00 - Święta Liturgia w cerkwi św. Jana Teologa w Chełmie

Zarząd BMP Diecezji Lubelsko-Chełmskiej

Zajrzyj do środka:

XXVIII Ogólnopolska Pielgrzymka Młodzieży na Św.Górze Grabarkę	2
Rozstrzygnięcie konkursu „Moja cerkiew parafialna”	3
Jak było na gowieniach w Biłgoraju?	4
Z dziejów kodeńskich cerkwi...	6
Prawosławie na Chełmszczyźnie – rys historyczny	8
Kącik dla dzieci	11
Pośpiewajmy przy ognisku...	12

Tytułem wstępu:

Serdecznie witamy w kolejnym numerze „Istocznika”. Już minął rok od momentu ukazania się pilotażowego numeru naszych wiadomości. W tym wydaniu możecie zapoznać się z historią prawosławia na Chełmszczyźnie, w związku z przypadającą w tym roku 60-tą rocznicą akcji „Wisła” oraz poznać dzieje cerkwi w Kodniu. Dowiedziecie się kto został wyróżniony w konkursie plastycznym „Moja cerkiew parafialna”. Przeczytacie jak było na gowieniach w Biłgoraju, na święcie w Kostomłotach oraz na Paschalnej Pielgrzymce Młodzieży na Św. Górę Grabarkę. W związku ze zbliżającymi się wakacjami proponujemy obozy dziecięco-młodzieżowe w Cieplicach i w Holeszowie oraz obóz młodzieżowy w Cycowie. Mamy także propozycję dla najmłodszych: krzyżówka, rebusy. Pojawiła się również nowy rubryka— „Pośpiewajmy przy ognisku...”. Począwszy od tego numeru, poprzez kolejne będziemy zamieszczać teksty rosyjskich, białoruskich i ukraińskich pieśni, z których każdy z Was będzie mógł złożyć własny śpiewnik. Serdecznie dziękujemy za współpracę przy zbieraniu materiałów do tego wydania BMP z Biłgoraja, Kostomłot i Tarnogrodu oraz ich opiekunom duchowym.

Redakcja

Obóz w Holeszowie

Termin obozu: 7-17 lipiec 2007*

Cena obozu: 300 zł*

Wiek uczestników: 8-14 lat

Lider główny: Rafał Dmitruk

Zakwaterowanie: plebania w Holeszowie

Zapewniamy: ubezpieczenie uczestników, zakwaterowanie, 3 posiłki dziennie, kadre z doświadczeniem, wycieczki krajoznawcze, interesujące gry i zabawy, wycieczki nad wodę, przyjazną atmosferę i wiele niezapomnianych wrażeń

UWAGA! Dojazd we własnym zakresie.

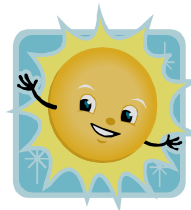
Obóz przeznaczony jest dla dzieci w wieku 8-14 lat mieszkających na terenie diecezji lubelsko-chełmskiej.

Atrakcje: wyjazdy nad Jezioro Białe, zwiedzanie klasztoru w Jablecznej i Kostomłotach oraz cerkwi w Kodniu, wycieczka do Chełma, wycieczki krajoznawcze, gry i zabawy teologiczne, dyskoteki i ogniska z kiełbaskami oraz liczne konkursy.

Informacje dodatkowe: Należy wziąć ze sobą modlitewnik, śpiewór, odpowiedni strój do cerkwi (dziewczęta spódnica chustka) oraz dobry humor :) !!!

Szczególne informacje i zapisy pod nr telefonu: Rafał Dmitruk 507 181 384

* Ceny i terminy mogą ulec niewielkim zmianom.

XXVIII Ogólnopolska Pielgrzymka Młodzieży Prawosławnej na Św. Górę Grabarkę

„Proście, a będzie wam dane; szukajcie, a znajdziecie; kołaczcie, a otworzą wam. Każdy bowiem, kto prosi, otrzymuje, a kto szuka, znajduje, a kto kołaczy, temu otworzą.”(św. Łukasz, 11, 9-10)

Tak brzmiało motto XXVIII Ogólnopolskiej Pielgrzymki Młodzieży Prawosławnej na Świętą Górę Grabarkę, która odbyła się w dniach **11-13 maja 2007 roku**. Przybyło na nią prawie 400 młodych osób z całej Polski.

Pielgrzymkę rozpoczęła Wieczernia, po której odbyło się uroczyste powitanie Pielgrzymów i wygłoszono referat na temat motto pielgrzymki. Następnie, zgodnie z programem, miało miejsce przeniesienie i poświęcenie krzyża, po czym Jego Ekscelencja Biskup Jakub wygłosił referat o „Cyklu nabożeństw w Cerkwi prawosławnej”. Kolejno odprawiono Panichidę na przyklasztornym cmentarzu oraz Akafistę do św. Gabriela, patrona młodzieży.

Następny dzień rozpoczął się św. Liturgią. Po wspólnym śniadaniu odbył się stały punkt programu pielgrzymek, mianowicie „100 pytań do...”, który jak zawsze cieszył się dużym zainteresowaniem, bowiem młodzież mogła uzyskać od duchowieństwa odpowiedzi na nurtujące ją pytania. Później był obiad, a po nim program kulturalny przygotowany przez BMP Diecezji Wrocławsko-Szczecińskiej. Następnie odbyły się spotkania w czterech grupach tematycznych

prowadzonych przez duchowieństwo. O 18:00 wszyscy udali się na Wsienoszczone Bdienie, a po nim odbyła się wspólna kolacja. Następnie ognisko, na którym pielgrzymi śpiewali wraz z przybyłym zespołem „Ramonka”. Po ognisku był czas na małą drzemkę, by o północy uczestniczyć w św. Liturgii, w czasie której była możliwość przystąpienia do sakramentu Spowiedzi.

Ostatni dzień Pielgrzymki także rozpoczął się św. Liturgią. Po ostatnim wspólnym posiłku odbyło się spotkanie podsumowujące tegoroczną pielgrzymkę, na którym padły słowa pochwały i krytyki oraz propozycje dotyczące zmiany programu pielgrzymki. Na koniec zrobiono pamiątkowe fotografie.

Wszyscy odjechali pełni wiary i duchowej radości z uczestnictwa w tak ważnym dla każdego młodego prawosławnego człowieka spotkaniu jakim jest Pielgrzymka na św. Górę Grabarkę.

Młodzież z naszej diecezji czynnie uczestniczyła we wszystkich nabożeństwach, pomagała w utrzymaniu porządku na św. Górze i prawidłowym przebiegu pielgrzymki.

Św. Góra Grabarka

Oksana Marczak

Rozstrzygnięcie konkursu

W pierwszym numerze naszej gazetki ogłosiliśmy konkurs plastyczny na temat: „**Moja cerkiew parafialna**”. Do uczestnictwa zaprosiliśmy dzieci w wieku 7- 15 lat. Napłynęło

do nas bardzo wiele prac, które zostały podzielone na dwie kategorie wiekowe 6- 10 lat i 11- 15 lat.

W kategorii 6-10 lat nagrody otrzymali:

1. Gabriel Radosiuk cerkiew p.w. św. Anny w Boratyńcu Ruskim
2. Mateusz Boczyło cerkiew p.w. św. Cyryla i Metodego w Białej Podlaskiej
3. Jakub Marczuk cerkiew p.w. Przemienienia Pańskiego w Lublinie

Wyróżnienie otrzymali:

- Anita Gryko cerkiew p.w. św. Mikołaja w Michałowie
- Agnieszka Demianowicz cerkiew p.w. św. Anny

w Boratyńcu Ruskim

- Adam Sawczuk cerkiew p.w. św. Cyryla i Metodego w Białej Podlaskiej

W kategorii wiekowej 11-15 nagrody otrzymali:

1. Łukasz Popławski cerkiew p.w. św. Jana Teologa w Terespolu
2. Katarzyna Sawczuk cerkiew p.w. św. Cyryla i Metodego w Białej Podlaskiej
3. Michał Gajko cerkiew p.w. św. Mikołaja w Michałowie

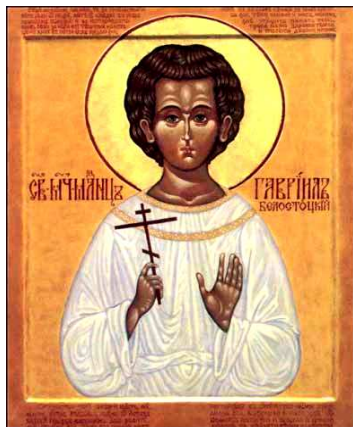
Wyróżnienie otrzymali:

- Łukasz Ciodyk cerkiew p.w. św. Anny w Międzyzlesiu
- Emilia Grela cerkiew p.w. N.N.M.P. we Włodawie
- Natalia Dudko cerkiew p.w. św. Trójcy w Tarnogrodzie

Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymają dyplomy natomiast wyróżnieni zostaną nagrodzeni upominkami. Uroczystość **rozdania nagród** odbędzie się **17 czerwca 2007**(niedziela) podczas koncertu „Skarby Kultury Podlasia” w Białej Podlaskiej.

Zarząd BMP Diecezji Lubelsko- Chełmskiej

Święty Męczennik Gabriel Zabłudowski — patron młodzieży

Św. Męczennik **G A B R I E L ZABŁUDOWSKI** - urodził się 22 marca 1684 r. w Zwierkach niedaleko Zabłudowa w pobożnej rodzinie Gowdelów. W dzieciństwie wyróżniał się wśród rówieśników pobożnością i stroniem od zabaw. 20 kwietnia 1690 r. Gowdelów

spotkało wielkie nieszczęście. Gabriel padł ofiarą mordu. Podczas nieobecności rodziców, dziedzic wsi Zwierki - Szutko porwał chłopca i przewiózł do Białegostoku. Tam dziecko poddano torturom. Z powodu upływu krwi zmarło, a jego ciało potajemnie pozostawiono na skraju zwierkowskiego lasu. Po odnalezieniu, pochowano je na cmentarzu niedaleko wsi. Po trzydziestu latach, podczas jednego z pochówków, nieumyślnie naruszono jego grób. Okazało się wówczas, że ciało nie uległo rozkładowi. Z wydarzeniem tym związanych było wiele uzdrowień. Ustała również panująca w okolicy epidemia. Złożone w zwierkowskiej cerkwi ciało ocalało podczas pożaru świątyni w 1746 r., po czym zostało przeniesione do Monasteru Zabłudowskiego.

W obawie przed innowiercami w 1755 r. relikwie przeniesiono do Słucka. W 1820 r. odbyła się kanonizacja męczennika. Później relikwie kilkakrotnie jeszcze zmieniały miejsce pobytu, będąc przez pewien czas w Białymstoku, Supraślu, Słucku, Mińsku i Grodnie. 22 września 1992 r. ostatecznie spoczęły w białostockim soborze św. Mikołaja. Obecnie w jego rodzinnej wsi wznoszona jest dedykowana mu cerkiew, do której mają zostać przeniesione relikwie świętego. Kult świętego jest największy w Polsce i na Białorusi. Uznawany jest za największego prawosławnego świętego urodzonego w obecnych granicach naszego kraju. Jest też patronem Bractwa Młodzieży Prawosławnej w Polsce.

Pamięć św. Gabriela świętowana jest 20 kwietnia/3 maja (rocznica śmierci), 9/22 września (rocznica przeniesienia relikwii w 1992 r.) i w trzecią niedzielę po Pięćdziesiątnicy (Sobór świętych białoruskich).

Na podstawie opracowania J. Charkiewicza.

Tropar, łhas5

Światy Mładiencze Hawriile, Ty za probodiennaho nas radi ot złych ludiej w rebra probodien był jesi i za istoszczywzazho krow swoju za nas, wsie tielo Twoje na istoszczenije krowie w lutyja jazwy priedał jesi, nynie że wo sławie wiecznoj s Nim wiesieliszisja. Tiem że pominaj tamo i nas, zdie cztuszczich Tia, prosia nam zdrawija tieliesiem i spasienia duszam naszym.

Jak było na gowieniach w Biłgoraju?

W dniach 30 marca - 1 kwietnia br. w parafii św. Jerzego w Biłgoraju odbyły się djecezjalne rekolekcje wielkopostne, w których uczestniczyła 30 osobowa grupa młodzieży z naszej diecezji. Gowienia rozpoczęły się w piątek wieczorem spotkaniem zapoznawczym, po którym wspólnie odczytaliśmy modlitwy wieczorne. Kolejny dzień rozpoczęła Liturgia Święta. Po śniadaniu, zgodnie z programem, przyszedł czas na prace na rzecz parafii. Posprzątaaliśmy cerkiew i przystroiliśmy palmy, w związku z przypadającym na niedzielę świętem Wjazdu Chrystusa do Jerozolimy. Po obiedzie ks. Włodzimierz Klimiuk z Tarnogrodu przybliżył nam postać św. Leoncjusza - wielkiego syna ziemi tarnogrodzkiej, natomiast proboszcz miejscowej parafii ks. Jarosław Biryłko wygłosił referat na temat przygotowania do Sakramentu Spowiedzi. Tuż przed 17:00 udaliśmy się do cerkwi, aby uczestniczyć w Nabożeństwie Całnocnego Czuwania (Wśienoszczom Bdienii), podczas którego przystąpiliśmy do Sakramentu Spowiedzi. Nabożeństwo to odprawiał ks. Witold Charkiewicz - dziekan dekanatu zamojskiego. Wielką duchową radością było dla nas to, że wspólnymi siłami udało nam się odśpiewać pierwsze sprawowane w biłgorajskiej cerkwi Wśienoszcznoje Bdienije. Następnie, po wspólnej kolacji wszyscy uczestnicy otrzymali najnowszy numer naszej gazetki - "Istocznika". Rozmawialiśmy również o bieżących sprawach bractwa, takich jak zbliżające się pielgrzymki i inne spotkania młodzieży. W niedzielę podczas świątecznej Liturgii przystąpiliśmy do Sakramentu Św. Eucharystii.

Młodzież uczestnicząca w gowieniach wraz z duchowieństwem

Po wysłuchaniu modlitw "po pryczaszczeniu" był czas na wspólne pamiątkowe zdjęcie do kroniki. Po czym udaliśmy się już na ostatni na tych gowieniach wspólny obiad, podsumowanie rekolekcji i niestety czas było wracać do domu.

Zarówno goście jak i gospodarze dobrze czuli się we własnym towarzystwie w czasie gowieni. Każdy cieszył się z uczestnictwa w tak religijnym i integracyjnym spotkaniu. Rekolekcje dały nam możliwość oczyszczenia duszy, poznania nowych ludzi, z którymi zapewne już niebawem się spotkamy na pielgrzymce.

Każdy z nas wyjechał wzmocniony w wierze i z radością w sercu na zbliżające się święto Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa.

Oksana Marczak
Zdjęcie: BMP w Biłgoraju

Święty O. Leoncjusz

Ojciec Leoncjusz (imię zakonne) urodził się 20.03.1884 r. w Tarnogrodzie w powiecie Biłgorajskim. Pochodził z pobożnej chłopskiej rodziny Tomasza i Katarzyny Stasiewiczów. W ich małżeństwie przez długi okres nie było potomstwa. Gorliwa modlitwa małżonków wyprosiła u Boga upragnionego syna – Lwa. W wieku 15 lat Lew zakończył szkołę i rozpoczął pracę w sądzie. 1.01.1910 r. wypełniając złożony w tajemnicy ślub wstępuje do Monasteru św. Onufrego w Jabłecznej. Rok później, składa śluby i przyjmuje imię zakonne - Leoncjusz. Jako wzór doskonałości mniszej obrał sobie św. Onufrego Wielkiego. W późniejszym okresie życia monastycznego ciągle mawiał: „uczył mnie św. Onufry”.

Podczas wojny mnich Leoncjusz wraz z mniachami Monasteru w Jabłecznej został ewakuowany

w głąb Rosji. Nowym jego domem zostaje moskiewski Monaster Objawienia Pańskiego. Tam przyjął w 1916 r. święcenia kapłańskie. Patriarcha Tychon (obecnie kanonizowany) mianował go namiestnikiem Monasteru w Suzdału. W 1923 r. bolszewicy zamykają monaster. Ojciec Leoncjusz sprawuje funkcję duszpasterza i gromadzi na nabożeństwach rzesze wiernych. W 1930 r. zostaje aresztowany i 3 lata przebywa w niewoli. Jego wierni parafianie przekazywali mu potajemnie żywność, a ten dzielił się z nią z współwięźniami. Później jeszcze kilka razy był aresztowany, ale nawet w więzieniach prowadził aktywną działalność duszpasterską. Pewnego razu uzdrowił on nieuleczalnie chorą córkę naczelnika więzienia, za co pozwolono mu odprawić Boską Liturgię na Paschę na terenie więzienia. 9.02.1972 r. starzec Leoncjusz zakończył swój ziemski żywot a wierni żegnając starca mogli doświadczyć ciepła promieniującego z jego rąk. Obecnie jego moszczy dokonują wielu uzdrowień fizycznych i duchowych.

Na podst. „Życie i cuda starca archimandryty Leoncjusza (Stasiewicza)” przygotowało BMP z Tarnogrodu.

Święto w Kostomłotach

3 maja 2007r. świętowaliśmy w Kostomłotach drugą rocznicę przywiezienia kopii Cudotwórczej Ikony Matki Boskiej Iwierskiej. Dzięki staraniom Jego Ekscelencji Arcybiskupa Abła ikona została подарowana przez mnichów z Góry Atos.

Historia Iwierskiej Ikony Matki Bożej

Oryginał Iwierskiej Ikony Matki Bożej znajduje się w Monasterze Iwierskim na Świętej Górze Atos. Jej historia rozpoczyna się w IX w. kiedy w Bizancjum prześladowano chrześcijan oddających cześć ikonom, a je same niszczone. W tych czasach niedaleko Nicei mieszkała z synem bogata, pobożna wdowa. Również do jej mieszkania przyszli królewscy wysłannicy, aby zabrać ikonę. Kobieta poprosiła by dano jej czas do następnego dnia. Podczas rozmowy jeden z żołnierzy uderzył w ikonę dzidą, trafiając w policzek Matki Bożej. Z rany pociekła krew. Żołnierz padł na kolana, prosząc o wybaczenie. Wkrótce też zaczął czcić ikony i został mnichem. Gospodyni postanowiła nie oddawać żołnierzom ikony, wyszła z nią na brzeg i puściła na wodę. Nieoczekiwanie ikona nie utonąła lecz odpłynęła. W tym samym czasie syn wdowy wyjechał z miasta i wkrótce przybył na Świętą Górę Atos, gdzie w Monasterze Iwierskim został mnichem. Mieszkańcy wspólnoty przez dwa stulecia przekazywali z ust do ust historię o ikonie, która nie utonąła w morzu. Pewnego dnia mnisi ujrzeli nad morzem słup ognia

uchodzący od stojącej na wodzie ikony. Bogobojny mnich Gabriel miał wówczas sen, w którym Bogarodzica poleciła mu, by poszedł po falach i przyniósł ikonę do monasteru. Tak też się stało. Ikonę umieszczono w ołtarzu, lecz ona cudowną siłą przenosiła się nad bramę wejściową do wspólnoty. Gabriel ponownie miał sen, w którym Bogarodzica prosiła, aby Jej ikonę tam pozostawiono, bowiem nie chce być strzeżona lecz pragnie być Strażniczką monasteru. Wówczas mnisi wznieśli tam cerkiewkę i w niej umieścili ikonę.

Święto Iwierskiej Ikony Matki Bożej obchodzone jest 12/25 lutego, 31 marca/13 kwietnia (na pamiątkę objawienia ikony na Świętej Górze Atos) oraz we wtorek Tygodnia Paschalnego.

3 maja czcimy również pamięć św. męczennika Gabriela Zabłudowskiego, patrona młodzieży. Ikona z częsteczką Jego moszczy znajduje się w cerkwi w Kostomłotach.

Tegorocznym uroczystościom w Kostomłotach przewodniczył Jego Ekscelencja Arcybiskup Abel, Ordynariusz Diecezji Lubelsko-Chełmskiej. W asyście licznie przybyłego duchowieństwa Arcybiskup celebrował w przeddzień święta Wsienoszcznoje Bdienije z Akatystem oraz Boską Liturgię w dzień święta. W uroczystościach w Kostomłotach uczestniczyli także duchowni z Ukrainy, którzy pozostawili w naszej cerkwi Ikonę Matki Boskiej „Niewiędnący kwiat”.

W mowie końcowej Arcybiskup Abel zachęcał wszystkich wiernych do uczestnictwa w piątkowych Akafistach przed Ikoną Matki Bożej. Podkreślił, że nasze życie jest pełne zagrożeń, chorób, nałogów, katastrof. Tylko głęboka i szczerza modlitwa do Matki Boskiej jest w stanie ukoić ludzkie cierpienie. Szczególnie ważna i potrzebna jest ona we współczesnym „ubogim” w chrześcijańskie wartości świecie. Człowiek żyjąc w ciągłym pośpiechu, nie potrafi znaleźć chwili czasu by móc spokojnie zastanowić się nad sensem swego życia.

Życzymy by Bogarodzica i św. męczennik Gabriel pokrywali swoją łaską wszystkich którzy z sercem i wiarą wznoszą swoje modlitwy do Boga.

BMP w Kostomłotach

Chór Diecezji Lubelsko — Chełmskiej na Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Cerkiewnej w Hajnówce

14 maja 2007 roku Chór Młodzieżowy Diecezji Lubelsko– Chełmskiej wziął udział w Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Cerkiewnej w Hajnówce. W repertuarze znalazły się takie utwory jak:

1. Ne otwrați—prokimen Wielkiego Postu
2. Chieruwimskaja pieśń A. Archangielskowo
3. Wo Carstwie Twojem znamiennego raspiewa
4. Ot junosti mojeja D. Allemanowa
5. Swietie tichij A. Archangielskowo
6. Jedinorodnyj Synie M.P. Raczkunowa

Chór śpiewał pod dyrygenturą ks. Marcina Gościka.

W Festiwalu naszą diecezję reprezentowały również chóry: Żeński Chór Parafii Prawosławnej w Horostycie i Chór Parafii Prawosławnej w Kostomłotach.

Z dziejów kodeńskich cerkwi...

Dzisiejsze południowe Podlasie to teren, gdzie prawosławni stanowią niewielką część społeczeństwa. Różne koleje losu, z których największym piętnem odznaczyła się akcja „Wisła”, sprawiły, że siedzibą zarządu Bractwa Młodzieży Prawosławnej w Polsce jest Białystok, a nie np. Chełm. Niewielu, zwłaszcza młodych, ludzi zdaje sobie sprawę, że nasza obecna diecezja obejmuje tereny, na których jeszcze przed II wojną światową żyło więcej ludności prawosławnej niż obecnie na Białostoczyźnie. Ciekawym przykładem na to, że prawosławie od zawsze stanowi nieodłączny element południowego Podlasia i Lubelszczyzny, jest miasteczko Kodeń. Uroczystości wyświęcenia nowej, kodeńskiej cerkwi są niepowtarzalną okazją do opowiedzenia o tej malowniczo położonej miejscowości i pokazania, że prawosławie nie pojawiło się tutaj niedawno i przez przypadek...

Człowiek na ziemiach dzisiejszej Równiny Kodeńskiej, rozpościerającej się między Terespołem, a Sławatyczami, pojawił się już 8-7 tysięcy lat p.n.e. Początek tej nadbużańskiej osady sięga głębokiej przeszłości. Jej nazwa pochodzi od ruskiego słowa „kod/a”, oznaczającego nic innego jak kurnik (prawdopodobnie nazwa ta miała oznaczać miejscowość położoną gdzieś na uboczu, osiedle „zabite deskami”, a więc coś w rodzaju kurnika). Kodeń do czasu wyniszczających wojen w XIII-XIV wieku był niewielkim grodem, zamieszkiwanym przez ruskie plemię Bużan, należącym do Rusi Kijowskiej i będącym częścią Księstwa Halicko-Włodzimierskiego. Osada po upadku zaczęła się odradzać w wieku XV, a zasiedliła ją przemieszczająca się na północ wzdłuż rzeki Bug ludność z Rusi Czerwonej. Z tego okresu pochodzą też pierwsze wzmianki o istnieniu cerkwi w Kodniu.

Przełomowym momentem w dziejach Kodnia było wejście w jego posiadanie przez słynny, ruski, a więc i prawosławny ród Sapiehów. W 1511 roku Iwan Sapieha otrzymał od króla Zygmunta I Starego pozwolenie na nabycie ziem i założenie miasta nad Bugiem. Datę tą uważa się za powstanie miasta Kodeń - jak nietrudno zauważyć, już za 4 lata będzie on obchodził swoje 500-lecie. Z Sapiehami nierozdzielnie wiąże się historia kodeńskich cerkwi. Pierwsza świątynia po uzyskaniu przez Kodeń statusu miasta powstała w 1515 r. i była ona darem Iwana Sapiehy dla prawosławnych mieszkańców osady. Patronem cerkwi był św. archanioł Michał, będący również patronem miasta. W jakiś czas po zawarciu unii brzeskiej świątynia przeszła w ręce unitów. Stąd też często jest błędnie nazywana unicką - unia miała miejsce ponad 80 lat

po powstaniu świątyni.

Cerkiew rozebrano w roku 1878. Do dziś zachowała się cerkiewna brama, której nie da się nie zauważyć odwiedzając nową cerkiew Świętego Ducha. Ten trochę zaniedbany, zabytkowy element kodeńskiej architektury obecnie jest w bardzo złym stanie i wymaga renowacji.

Kolejna świątynia prawosławna w Kodniu powstała w roku 1530, za czasów panowania syna Iwana Sapiehy - Pawła. Będąca do dziś jedną z głównych miejscowych atrakcji turystycznych zamkowa cerkiew pod wezwaniem Świętego Ducha była zbudowana z myślą o mieszkańcach posiadłości Sapiehów. Wyglądem nie przypominająca tradycyjnych, wschodnich świątyń wyróżnia się spośród nich swoim gotycko-renesansowym stylem. Wyznawcom obrządku wschodniego cerkiew ta służyła do I wojny światowej. Po wojnie cerkiew Świętego Ducha stała się kościołem rzymskokatolickim i jest nim do dziś. Jedynie w latach 1932-40 była udostępniona tzw. neounitom, czyli katolikom obrządku wschodniego podległym miejscowemu biskupowi rzymskokatolickiemu.

Dawna Cerkiew p.w. Św. Ducha w Kodniu

W źródłach odnajdujemy informacje, że w Kodniu istniała również cerkiew św. Mikołaja, ufundowana przez Mikołaja P. Sapiehę w roku 1550. Niestety oprócz wzmianki w dokumentach, nic więcej o niej niewiadomo.

Przez pewien okres w XIX i na początku XX wieku rolę cerkwi pełniła również świątynia będąca w tej chwili znakiem rozpoznawczym Kodnia - renesansowy kościół św. Anny ze słynnym Obrazem Matki Boskiej Kodeńskiej. Świątynię zbudował w latach 1629-1636 będący już gorliwym katolikiem syn Mikołaja Sapiehy - Mikołaja Sapiehę II (wg niektórych jej budowę rozpoczęto jako cerkwi, lecz ukończono ją już jako kościół). W 1878 r. na mocy decyzji władz rosyjskich świątynia ta stała się cerkwią Świętej Trójcy. Ponownie w ręce katolików przeszła wraz z końcem I wojny światowej.

Dwie kolejne cerkwie powstały w Kodniu na początku XX wieku. Pierwszą z nich, powstałą w roku 1910 (według innych źródeł w 1907) była filialna cerkiew św. Cyryla i Metodego. Drugą zaś, zbudowaną w 1912 r. była kaplica św. Eulogiusza, wybudowana na pamiątkę wydzielenia Chełmszczyzny.

Koniec I wojny światowej był początkiem trudnego okresu w dziejach Cerkwi. Kościół prawosławny utracił w Kodniu wszystkie świątynie. Pomimo przeciwności prawosławie nie przestało być tutaj obecne. W roku 1934, dzięki staraniom archimandryty Krzysztofa z klasztoru św. Onufrego w Jabłecznej reaktywowano kodeńską parafię. Funkcjonuje ona do dziś, a jedyna, roczna (1947-48) przerwa w jej działaniu przypadła na tragiczny czas akcji „Wisła”, w wyniku której ludność prawosławną wysiedlono na tereny północno-zachodniej Polski.

Prawosławni aż do lat osiemdziesiątych XX wieku modlili się w przystosowanym do tego domu mieszkalnym. Dopiero w roku 1986 ukończono jego przebudowę zainicjowaną przez ks. Aleksę Subotkę, ówczesnego proboszcza parafii. Wówczas to cerkiew św. Michała, wyświęcona w 1992 r. przez biskupa (obecnie arcybiskupa) Lubelskiego i Chełmskiego Abła, nabrała wyglądu wschodniej świątyni. Niezmieniona stoi do dziś, zaledwie kilkaset metrów od nowej cerkwi.

Tak oto doszliśmy do czasów dzisiejszych. Czasów, w których nad Kodniem obok kościoła św. Anny góruje piękna, nowa cerkiew Świętego Ducha...

Dobrych kilka lat temu, podczas wiosennych porządków w ramach rekolekcji wielkopostnych dla dzieci i młodzieży, widząc lekko przekrzywioną i zniszczoną kopułę cerkwi św. Michała, zwróciliśmy się z pytaniem do ówczesnego proboszcza parafii, ks. Jerzego Ignaciuka, czy nie dałoby się zorganizować jakiegoś remontu naszej cerkiewki. Ojciec Jerzy uśmiechnął się tylko tajemniczo i odpowiedział, że remont jest jej bardzo potrzebny, ale kto wie, może zamiast remontu lepiej wybudować nową cerkiew... Wówczas pomysł wzniesienia nowej świątyni prawosławnej w Kodniu wydawał się być raczej ideą science-fiction, niż realnym przedsięwzięciem. Gdy pojawiał się temat nowej cerkwi sami prawosławni mieszkańcy Kodnia reagowali z niedowierzaniem i pytaniami: kto to zrobi, dla kogo, przecież jest nas tak mało, i przede wszystkim skąd wziąć pieniądze na tak poważną inwestycję. Bóg obdarował Kodeń wielką łaską i tak oto 20 maja - w dzień uroczystego poświęcenia nowego Domu Bożego - prawosławni Kodnia przeżyli nową Paschę. Niepowtarzalna uroczystość celebrowana przez arcybiskupa Aten i całej Grecji Chrystodulosa oraz

Nowa Cerkiew p.w. Św. Ducha w Kodniu

już dziś jej mury wypełniają cerkiewne śpiewy, a ona sama cieszy oko podziwiających uroki Kodnia.

Nowa cerkiew Świętego Ducha nie powstałaby, gdyby nie duchowe wsparcie i ogromne zaangażowanie naszego Arcypasterza - arcybiskupa Abła oraz wielki wkład w budowę naszych prawosławnych braci z Grecji, którzy wszechstronnie wsparli dzieło budowy świątyni. Wiele trudu we wzniesienie cerkwi włożyli również proboszczowie parafii - o. Jerzy Ignaciuk oraz o. Wiesław Skiepkó. Grono tych, którzy dołożyli swoją „cegiele” do budowy jest bardzo szerokie - nie sposób wymienić każdego z osobna. Pewne jest, że wdzięczność wobec tych, którzy przyczynili się do powstania cerkwi na zawsze pozostanie w sercach prawosławnych mieszkańców Kodnia.

Przykład Kodnia pokazuje, że Kościół Prawosławny jest nieodłączną częścią tej ziemi. Kościół, który przechodził różne momenty w historii - zarówno chwile triumfu, jak i chwile upadku, chwile radości oraz cierpienia. Dziś można powiedzieć, że jaśniejące blaskiem złoczonych kopuł nowej cerkwi Prawosławie w Kodniu przeżywa swoje wielkie dni. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż w wyglądzie zewnętrznym naszej pięknej cerkwi można doszukać się elementów architektonicznych jabłeczkiego monasteru św. Onufrego - ostoji Prawosławia na południowym Podlasiu. Stając się kolejną wizytówką Kodnia, cerkiew Świętego Ducha cieszy nie tylko prawosławnych mieszkańców miejscowości. Dzięki niej zanikają wszelkie kompleksy kodeńskich prawosławnych zrodzone w trudnych dla nich czasach. Cerkiew ta umacnia w nas dumę, że jesteśmy prawosławni.

Paweł Czeberkus

Zdjęcia: Paweł Czeberkus

Prawosławie na Chełmszczyźnie – rys historyczny

Prawosławie na ziemię chełmską dotarło ze strony Moraw i Rusi Kijowskiej. Rozwój chrześcijaństwa wschodniego na tym obszarze nastąpił, kiedy Chełmszczyzna weszła w skład ustanowionej przed 1084 rokiem diecezji włodzimiersko – brzeskiej. Z tego okresu pochodzą informacje o pierwszych cerkwiach w Chełmie, Lublinie, Szczebrzeszynie i Uhrusku.

Około 1235r. książę halicko – wołyński Daniel Romanowicz założył miasto Chełm i przeniósł około 1240r. z Uhruska katedrę biskupią. Z jego inicjatywy wybudowano sobór Narodzenia NMP, św. Jana Złotoustego i cerkwie świętej Trójcy i świętych Kosmy i Damiana. Ponadto z fundacji księcia Daniela powstały cerkwie w Drohiczynie, Hrubieszowie i monaster w Lublinie.

Za panowania Daniela Romanowicza granice biskupstwa chełmskiego obejmowały ziemię chełmską i bełską. Zachodnia granica prawosławnego biskupstwa chełmskiego opierała się na rzece Wisła i obejmowała swym zasięgiem lewą stronę rzeki Bug i dwie strony rzeki Wieprz. W XIV w. do biskupstwa chełmskiego wchodziły ponadto włości lubomelska i rateńska oraz część Podlasia od Chełma po granicę starostwa dóbr bialskopodlaskich.

W okresie funkcjonowania metropolii halickiej w granicach państwa polskiego (1371 – 1391) nastąpił szybki rozwój organizacji cerkiewnej na obszarze biskupstwa chełmskiego. Powstało wówczas wiele cerkwi i kilka monasterów. W końcu XIV w. do metropolii halickiej zostały włączone władztwa halickie, przemyskie, włodzimierskie, lwowskie i chełmskie. Biskupami diecezji chełmskiej byli: Asat, Cyryl, Jan, Kalikst, Teodozjusz, Wasyl, Stefan, Nestor, Sylwester i Josef.

W omawianym okresie funkcjonowały stare i powstawały nowe ośrodki klasztorne. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć: jarewiszczycki (1444), kaniowski (XVw.), kolemczycki, spastołpski (XVI w.), turkowicki, dobrotworski

(1549), podhorecki (XV w.), mielnicki (1532), sokalski (XVI w.), wierchrateński (XIV w.), uhnowski (XIII w.) i lubelski (1588).

Centralnym ośrodkiem religijnym diecezji był Chełm z monasterem i cudowną ikoną Matki Bożej. Chełmska ikona Matki Boskiej przyciągała tysiące pielgrzymów z Korony i Wielkiego Księstwa Litewskiego. Rozwój parafialny Kościoła prawosławnego w XIV w. został zahamowany polityką Jagiellonów. W 1417r. ustanowiono w Chełmie biskupstwo katolickie. Fakt ten wpłynął na rozwój osadnictwa polskiego, które zaczęło wypierać osadnictwo ruskie z diecezji chełmskiej. Zasadnicze zmiany na terenie diecezji chełmsko – bełskiej nastąpiły po unii lubelskiej (1569). Ziemie ruskie Korony, a zwłaszcza jej zachodnie terytoria, poddane zostały polskiej akcji kolonizacyjnej. Powstawały liczne parafie łacińskie a ludność polska wypierała Rusi-

nów z urzędów i stanowisk. Sytuacja prawosławnych gwałtownie pogorszyła się po unii brzeskiej (1596). Na soborze brzeskim biskup chełmski Dionizy Zbirujski opowiedział się po stronie metropolity Michała Rahozy i podpisał wraz z innymi władkami akt unijny. Podobnie postąpili inni wyżsi przedstawiciele duchowieństwa tego biskupstwa. W opozycji wobec unii wystąpili zakonnicy i bractwa cerkiewne, zwłaszcza lubelskie. Formalny zarząd nad prawosławnymi

parafiami biskupstwa chełmskiego spoczywał w rękach egzarchów patriarchalnych, a głównie biskupów lwowskich Gedeona Bałabana (1569-1607) i Jeremiasza Tyssarowskiego (1607-1641).

Odnowienie prawosławnego biskupstwa chełmskiego nastąpiło w marcu 1620r., kiedy patriarcha jezorolimski Teofanes dokonał potajemnie reaktywowania

hierarchii prawosławnej. Wyświęcono, pod osłoną wojsk kozackich, nowego prawosławnego metropolitę i kilku biskupów. Nowym biskupem chełmskim został Paisij Czerkawski, który zarządzał swoją diecezją z monasterów jabłoczyńskiego i mielnickiego (katedra biskupia znajdowała się jeszcze w rękach unitów).

Sobór Moskiewski w Chełmie

Sobór Moskiewski w Chełmie

Dokonane w 1620r. wyświęcenie hierarchii nie zmieniło prawnego położenia Cerkwi prawosławnej, gdyż nadal nie była ona uznawana przez władze państwowe Rzeczypospolitej. Aby mogła stać się równoprawną w stosunku do Cerkwi unickiej, musiało upłynąć jeszcze kilkanaście lat. Były to lata dalszej dyskryminacji i prześladowań Cerkwi prawosławnej. Postrzegane były one przez prawosławnych nie tylko jako naruszenie wolności religijnej, ale jako też łamanie praw i przywilejów narodu ruskiego.

Diecezja chełmska pozostała w rękach unitów a prawosławne biskupstwa podlegały władcy łuckiemu Atanazemu Puzynie (1633-1650). Po klęsce wojsk polskich pod Korsuniem (w wojnie z kozakami), Jan Kazimierz zobowiązał się w ugodzie Zborowskiej w sierpniu 1649 roku do przywrócenia prawosławnym biskupstw.

W styczniu 1650 roku wracający z Warszawy metropolita Sylwester Kossow nazaczył biskupem chełmskim Dionizego Bałabana, późniejszego biskupa łuckiego, oraz przejął cerkiew i monaster w Lublinie. 30 stycznia 1650 roku metropolita Kossow przybył do Chełma zmuszając biskupa unickiego Jakuba Suszę do oddania cerkwi katedralnej i jej wyposażenia dla władcy Bałabana. Rządy prawosławnego władcy nad diecezją chełmską nie trwały długo. Jan Kazimierz po zwycięstwie pod Beresteczkiem w 1651 roku odebrał prawosławne biskupstwo chełmskie i przekazał je unitom. Na mocy ugody białocerkiewnej 29 lipca 1651 roku katedrę chełmską i lubelską objął władca unicki Jakub Susza. Biskup unicki uzyskał ponadto od króla monaster: chełmski, kolemczycki, dobrotworski oraz wiele innych będących do tej pory w posiadaniu prawosławnych.

Po objęciu katedry przez gorliwego unitę Jakuba Suszę część parafii prawosławnych przeszła na unię. W roku 1664 Jakub Susza pisał do Kongregacji Propagandy Wiary w Rzymie "Jeparchia Chełmska, znajduje się w województwie ruskim, zawiera w sobie całą Ziemię Chełmską, całe województwo bełskie i część województwa lubelskiego. W jej granicach nie ma prawosławnych z wyjątkiem Lublina. Na jej obrzeżach w kierunku Wołynia, Podola, Lwowa i Przemyśla są liczne parafie zajęte przez prawosławnych. Wszystkich parafii w biskupstwie było 700, z których ponad 300 przyjęło unię." Dokument ten potwierdza, iż jeszcze na początku II poł. XVII wieku prawosławni stanowili większość diecezji chełmskiej.

Lublin. Sobór

Sobór Św. Trójcy, Lublin

Zmiana sytuacji nastąpiła po zakończeniu powstań kozackich i wojny moskiewsko – polskiej. W końcu XVII wieku większość parafii Kościoła prawosławnego była w rękach unitów; przy prawosławiu pozostały nieliczne klasztory i bractwa cerkiewne. Dwa z nich w Lublinie i Zamościu odgrywały szczególną rolę w dziejach diecezji.

W wyniku rozbiorów Polski parafie prawosławne weszły w skład Cesarstwa rosyjskiego. Po 1795r. cała Cerkiew została podporządkowana Świętemu Synodowi, który ustanowił nową strukturę diecezjalną. Generalną zasadą władz rosyjskich było dopasowanie granic diecezji do granic guberni i ustanowienie stolicy eparchii w mieście gubernialnym. Unickie biskupstwo chełmskie znajdowało się pod zarządem metropolii kijowskiej. W latach 1808–1830 wchodziło w skład metropolii halickiej, a po 1830 roku zarząd nad diecezją sprawował bezpośrednio

Watykan.

Diecezja chełmsko – bełska powróciła do prawosławia w 1875 roku i weszła w skład arcybiskupstwa chełmsko – warszawskiego. Wikariusz tego arcybiskupstwa z tytułem władcy lubelskiego na stałe przebywał w Chełmie.

Ostatecznie, na terenie Chełmszczyzny unia została zlikwidowana rozporządzeniem wydanym przez synod 5 maja 1875 roku. Istniejące świątynie unickie przekształcono na cerkwie prawosławne, a wyznawcy religii greckokatolickiej zostali wpisani jako prawosławni. 11 maja cerkiew p.w.św. Barbary została poświęcona jako prawosławna. W tej właśnie świątyni 23 maja 1875 roku odbył się uroczystości zniesienia unii na terenie Chełmszczyzny. W 1890 roku rozpoczęło działalność nowo wybudowane w Chełmie prawosławne seminarium duchowne.

W tym okresie rozwinęło się życie zakonne. Powstały nowe monasterie w Leśnej, Radecznicy, Wirowie i Chełmie. Rozwijało się prawosławne szkolnictwo, drukarstwo

i działalność charytatywna.

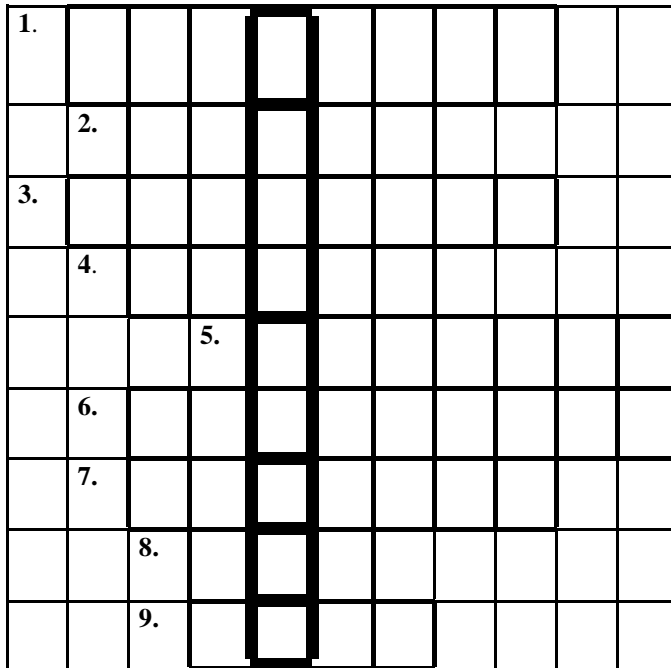
Irena Łukaszuk

Zdjęcia: www.lublin.cerkiew.pl

Ciąg dalszy artykułu w następnym numerze „Istocznika”.

KĄCIK DLA DZIECI

Rozwiąż krzyżówkę wpisując poziomo kolejne hasła. W wyluszczonej rubryce pionowo otrzymasz rozwiązanie.

Poziomo:

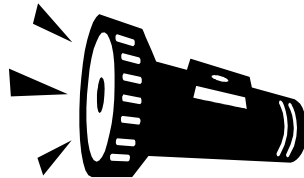
1. Ziemia, do której wędrowali Żydzi.
2. Zwołuje na nabożeństwo.
3. Klasztor prawosławny.
4. Góra, na której Mojżesz otrzymał przykazania.
5. Wskazała drogę Mędrcom, zdążającym do Dzieciątka Bożego.
6. Drugi stopień kapłaństwa.
7. Góra, na której ukrzyżowano Jezusa.
8. Dwa znaczenia: pokój lub świat.
9. Brat Abła.

Rozwiązanie: _____

Rozwiąż rebusy, a dowiesz się gdzie świętujemy święto Przemienienia Pańskiego.

IE

LAT

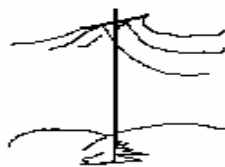
_____

Słowniczek:

- Orlec**- okrągły dywanik, na którym staje biskup podczas nabożeństw.
- Miro**- wonny olejek sporządzony z 57 składników.
- Kłobuk**- nakrycie głowy koloru czarnego z welonem noszona przez mnichów.
- Hłas**- ton - jedna z 8 melodii śpiewu cerkiewnego.

Rozwiąż rebus, a zobaczysz, jaką cechą powinieneś zawsze kierować się w swoim życiu.

PO

6

Ń

WO

_____

Natalia Dudko
Jarosław Szczur

Pośpiewajmy przy ognisku...

Tolki z Taboju

Tolki z taboju mnie choczetsia żyć,
Tolki z taboju,
Radaść i szczascie i hora dzialić
Tolki z Taboju.
Rannaj czasinaj k Tabie ja laczu
Pozniaj paraju
Tolki k Tabie pryhilicca chaczu,
Sercam duszoju.
Wyjści u pole, dzie niwy szumiać
Tam nad rakoju,
Pierszuju zorku na niebie spatkać,
Tolki z taboju
I nie tak straszna iści pa puci,
Budzie z Taboju,
I tak iści nierazłuczna u życci,
Tolki z Taboju.

Sizu ja kraj wikonoczka

Sizu ja kraj wikonoczka,
Na zory spohladaju.
Sizu ja kraj wikonoczka,
I tak sobi dumaju
Czy pryjdziesz myły Ty czy ni,
Szczu czasto tak meni sniszsia.
Pidchožu błyższe do wikna,
A Ty stoisz smijeszsia.
Aha myła, aha myła,
Jak tiazko zabuwaty.
Łyczko Twoje pomarnyło,
Krasy wże ne piznaty.
Tak daj myła usta swoi,
Nechaj szcze raz pocituju.
Serce moje horyt wohniem,
Lubow do Tebe ja czuju.
Lubow kochanja jak toj cwit,
Szczu z ranja rozcwitaje.
Jak toj metelyk, szczu na wesni,
Tak wysoko litaje.
Tak bereży serca swoi,
Szczob ne kochałosia z ranja,
Bo zacwitut sady na wesni,
Ne wernetsia kochanja...

Czornyoczka

Czornyoczka, czornyoczka jak tereń,
Czornyoczka, jak tereń, jak tereń, jak tereń,
Koli my sia poberem, poberem.

Poberemsia, poberemsia na wesni,
Poberemsia na wesni, na wesni, na wesni
Jak zakwitnut czereszni, czereszni.

Poberemsia, poberemsia w nedilu,
Poberemsia w nedilu, w nedilu, w nedilu
Maju taku nadijum, nadiju.

A kudyż Ty, a kudyż Ty powedesz,
Akudyż Ty powedesz, powedesz, powedesz
Koli chaty nie majesz, ne majesz.

Powedu ja, powedu ja, w czużuju,
Powedu ja, w czużuju, w czużuju, w czużuju
Pokul swoju zbuduju, zbuduju.

Zbuduj chatu, zbuduj chatu, z łobody,
Zbuduj chatu, z łobody, z łobody, z łobody
A w czużuju ne wedy, ne wedy.

Czuża chata, czuża chata, ne swoja,
Czuża chata ne swoja, ne swoja, ne swoja,
Jak swikrucha łychaj, łychaja.

Jak ne łaje, jak ne łaje to wurczyt,
Jak ne łaje to wurczyt, to wurczyt, to
wurczyt
A nikoli ne zmowczyt, ne zmowczyt.

KALENDARIUM,

czyli co ciekawego mamy w planach w najbliższym czasie

- **1-3 czerwca:** Piesza Pielgrzymka do Chełma;
- **17 czerwca:** koncert „Skarby Kultury Podlasia” i rozstrzygnięcie konkursu „Moja cerkiew parafialna”;
- **7-17 lipca:** obóz dziecięcy w Holeszowie*;
- **8-19 lipca:** obóz dziecięco-młodzieżowy w Cieplicach**;
- **19-29 lipca:** obóz roboczy dla młodzieży w Cycowie*;
- **31 lipiec:** Piesza Pielgrzymka do Kostomłot;
- **13-19 sierpnia:** Piesza Pielgrzymka na Św. Górę Grabarkę

* Ceny i terminy obozów mogą ulec niewielkim zmianom.

** Cena obozu może ulec nieznacznej zmianie.

Po szczegółowe informacje odsyłamy na www.bmpdiecezjalch.cerkiew.pl i do waszych bractw parafialnych, które na bieżąco będą otrzymywać informacje. Powyższe daty mogą ulec niewielkim zmianom. Jeżeli chcesz otrzymywać bieżące informacje o tym, co w najbliższym czasie będzie przez nas organizowane lub masz ciekawe pomysły na artykuły do kolejnego numeru „Istocznika” napisz do nas: bmplublin@wp.pl

Zarząd BMP Diecezji Lubelsko-Chełmskiej

OBÓZ DZIECIĘCO-MŁODZIEŻOWY ukierunkowany na śpiew cerkiewny w Cieplicach 8.07. – 19.07.2007

Organizator: BMP Diecezji Lubelsko-Chełmskiej

Lider: Monika Gościk

Obóz przeznaczony dla dzieci i młodzieży lubiących śpiewać piosenki świeckie i utwory liturgiczne, lubiących spacerować i piesze wycieczki oraz ruch na świeżym powietrzu.

Miejsce obozu: Cieplice malowniczo położone w Kotlinie Jeleniogórskiej należą do najstarszych uzdrowisk w Polsce. Uzdrowisko Cieplice jako jedno z nielicznych w Polsce posiada źródła termalne (86,7°C). Jest to miejsce bogate w zabytki sakralne oraz obiekty architektury pałacowej; to także miejscowość turystyczna, stanowiąca dogodną bazę wypadową w okoliczne pasma górskie.

Atrakcje: spacer po uzdrowisku Cieplice Zdrój; wyprawa na zamek "Chojnik" w Sobieszowie – 627 m.n.p.m; podziwianie panoramy Karkonoszy i Kotliny Jeleniogórskiej; wyprawa do Perły Zachodu; wycieczki do Karpacza – wejście na Śnieżkę z przewodnikiem, zwiedzanie świątyni Wang z XII wieku, Schroniska "Samotnia", zjazd ze Śnieżki wyciągiem; zjazd na letnim torze saneczkowym; zwiedzanie sztolni w Kowarach; do wyboru: Muzeum Sportu, Muzeum Zabawek, Park Miniatur; wycieczka autokarowa do Czech - zwiedzanie Skąlnego Miasta w Ardszachu i Zoo w Dvur Kralove (Zoo safari); wycieczka do Muzeum Przyrodniczego; dyskoteki i ogniska z kiełbaskami; zajęcia ruchowe; nauka piosenek świeckich (białoruskich,

ukraińskich, rosyjskich) oraz niewielkich utworów liturgicznych; liczne konkursy; pamiątkowy paszport obozowicza.

Zakwaterowanie: Prawosławny Dom Opieki pw. Św. Stefana w Jeleniej Górze. Zakwaterowanie w pokojach 4, 6 – osobowych. Na terenie ośrodka znajduje się boisko, stół do tenisa stołowego, zagospodarowane miejsce na ognisko, sala telewizyjna i sala dyskotekowa oraz kaplica.

Wyżywienie: Całodzienne (3 posiłki + podwieczorek);

Transport: Bus turystyczny;

Cena: 850 zł** **obejmuje:**

Zakwaterowanie: 9 noclegów;

Wyżywienie: 4 posiłki dziennie w stołówce Domu Opieki;

Program: zgodnie z przedstawionym planem;

Ubezpieczenie: od Następstw Nieszczęśliwych Wypadków;

Transport: przejazd busem turystycznym na trasie: Biała Podlaska – Cieplice (Jelenia Góra);

Informacje praktyczne: Należy zabrać legitymację szkolną, obuwie na wycieczki piesze i kurtkę nieprzemakalną. Ponadto proponujemy zabrać Molitwosłowa i Bogogłaśnik. Dziewczynki powinny mieć odpowiedni strój do Cerkwi (spódnica i chustka).

Szczegółowe informacje i zapisy pod numerami telefonów:

Ks. Marcin Gościk 509 579 955

Monika Gościk 505 165 267

SERDECZNIE ZAPRASZAMY !!!

** Cena obozu może ulec nieznacznej zmianie.

Zespół redakcyjny:

Ks. Marcin Gościk
Marta Stangryciuk
Marta Dmitruk
Joanna Osypiuk
Katarzyna Hasiuk
Paweł Czeberkus
Oksana Marczak
Irena Łukaszyk
Jarosław Szczur
Natalia Dudko

Kontakt z redakcją: bmplublin@wp.pl

